

ZŠ a Gymnázium s VJM, Dunajská 13, Bratislava  
Magyar Tannyelvű Alapiskola és Gimnázium, Duna u. 13. Pozsony

## **Felvételi mintateszt magyar nyelvből és irodalomból**

***Kedves Felvételiző!** Az alábbi 3 szöveghez kétféle feladat tartozik:*

- *a négy válaszlehetőséget kínáló ún. zárt feladatok esetében karikázd be a helyes válasz betűjelét;*
- *az ún. nyílt feladatok esetében a választ írd a vonalra!*
- *A \*-gal jelölt feladat 2 pontot ér, a többi esetében a helyes válasz 1 pont.*

**Jó munkát!**

**Olvasd el a szövegeket, majd oldd meg a feladatokat!**

## **1. szöveg**

### ***A csokoládé rövid története***

*A csokoládé alapanyaga, a kakaóbab a 12-18 méter magas Theobroma cacao nevű fa termése. A fa Közép- és Dél-Amerikában, Afrikában és Ázsia egyes részein nő. A mai Mexikó területén a maja indiánok már Kr. u. 600 körül ismerték a csokoládé bizonyos változatát. Vallási szertartásokban és gyógyszerként használták láz, köhögés és terhességi depresszió ellen. A maják keserű kakaóitalát az aztékok vaníliával és mézzel édesítették. Már Kolumbusz is hozott kakaómagot Európába, de abban az időben az újdonság nem váltott ki különösebb érdeklődést. A csokoládé élvezetét 1528-ban Cortez hozta el Európába. A receptet kolostorokba zárva őrizték, és a csokoládé ízét csak a leggazdagabb arisztokraták ismerhették meg. A finomság 1700 körül vált a közember számára is elérhetővé: ekkoriban az ún. csokoládéházak olyan népszerűek voltak, mint a kávéházak. A csokoládé tejjel keverésének ötlete Anna angol királynő háziorvosától, Sir Hans Sloane-tól származik. A modern kakaóporgyártást Johannes Van Houten holland vegyész találta fel. Ez a technológia tette lehetővé a csokoládé tömegtermelését. A csokoládénak rengeteg jó hatása van, például energiát ad. Fáradtság ellen ez a legjobb „gyógyszer!”, mivel viszonylag sok kalóriát (500 kcal/100 g) tartalmaz. De nemcsak kalóriát, hanem értékes ásványi anyagokat is, például káliumot, magnéziumot és nagy mennyiségű foszfort, sőt kalciumot és vasat is. És hogy vitamin is lenne benne? Van: A, B1 és B2.*

Forrás: <https://www.magyarora.com/magyar/weekly.html>

1. Döntsd el, hogy melyik állítás következik helyesen az 1. szövegből!

- A. A csokoládét Európában Kolumbusznak köszönhetően kedvelték meg.
- B. A csokoládéhoz Európában a 16. sz.-ban kivétel nélkül mindenki hozzájuthatott.
- C. Amerikából került a csokoládé Európába a nagy földrajzi felfedezések korában.
- D. A csokoládé legfontosabb alapanyagát bokorról szedik három kontinensen is.

2. Válaszd ki, mit nem tett Kolumbusz!

- A. járt az amerikai kontinensen
- B. támogatta a kakaópor gyártását
- C. kakaómagot hozott be Európába
- D. ismerhette a kakaóbab pozitív oldalát

3. Jelöld meg, mely névhez tartozik téves információ!

- |                                |                              |
|--------------------------------|------------------------------|
| A. Sir Hans Sloane – gyógyító  | C. Cortez – utazó, kormányzó |
| B. Johannes Van Houten – tudós | D. Anna – feltaláló          |

4. Keresd ki a lehetőségek közül azt, amire ma nem használjuk a csokoládét!

- |                         |                      |
|-------------------------|----------------------|
| A. jó kedvre hangolásra | C. hangulatfokozásra |
| B. megfázás ellen       | D. energianövelésre  |

5. Határozd meg a szerzetesek szerepét a csokoládé európai elterjedésének története kapcsán!

- A. Cortéz velük szüreteltette le a kávébabokat
- B. ők üzemeltették a csokoládéházakat
- C. ők készítették az első csokoládét Európában
- D. ők őrizték a csokoládé titkát

6. Határozd meg, hogy miért nem számít a csokoládé igazi gyógyszernek!

- A. kevés vitamint tartalmaz
- B. elenyésző az ásványianyag-tartalma
- C. növeli a zsírsejteket
- D. hiányzik belőle a C-vitamin

7. Döntsd el, hol terem a csokoládé készítéséhez nélkülözhetetlen alapanyag!

- A. fán                      B. bokron                      C. lágyszárú növényen                      D. mezőn

8. Jelöld meg azt a kontinentst, amelyen nem termesztik, nem őshonos a kakaóbabot termő növény!

- A. Ázsia                      B. Afrika                      C. Dél-Amerika                      D. Észak-Amerika

9. Írd le annak az országnak a nevét, amelyben megindul a kakaópor gyártása! .....

10. Írd le saját szavaiddal, hogy mi szól a csokoládé fogyasztása ellen!

.....

11. Jelöld meg a nem predikatív szószerkezetet!

- A. ötlete származik                      C. vegyész találta fel
- B. sok kalóriát                      D. indiánok ismerték

12. Határozd meg, miért van az 1. szöveg aláhúzott mondatában az és kötőszó előtt vessző!

- A. Mert az és elé mindig teszünk vesszőt.
- B. Mert kapcsolatos mondatokat köt össze.
- C. Mert két mondatrészt kapcsol össze.
- D. Mert alárendelő összetett mondatban található.

13. Jelöld meg azt a szót, amely nem tartalmaz képzőt!

- A. aztékok                      B. édesítették                      C. elérhetővé                      D. értékes

14. Válaszd ki a határozói igenevet a megadott szavak közül!

- A. bizonyos                      B. zárva                      C. vált                      D. területén

15. Nevezd meg az 1. szöveg egyetlen kérdő mondatának a fajtáját!

.....

16. Kapcsolj Hans Sloane vezetéknévéhez (kiejtve: „Szlón”) -val ragot, majd írd le!

.....

17. Írd le, melyik szófaji kategóriába tartoznak az *olyan, abban, benne* szavak!

.....

## 2. szöveg

### *József Attila: Születésnapomra (részlet)*

... Lehettem volna oktató,  
nem ily töltőtoll koptató  
szegény  
legény.

Intelme gyorsan, nyersen ért  
a ..... versemért,  
a hont  
kivont

De nem lettem, mert Szegeden  
eltanácsolt az egyetem  
fura  
ura.

szablyával óvta ellenem.  
Ideidézi szellemem  
hevét  
s nevét: ...

18. Válaszd ki, hol írta József Attila a születésnap „meglepetéskölteményét“!

A. a szobájában  
B. egy parkban

C. az utcán  
D. egy kávéházban

19. Jelöld meg, mely verséért tanácsolták el József Attilát a szegedi egyetemről!

A. *Mikor az uccán átment a kedves*  
B. *Altató*

C. *Tiszta szívvel*  
D. *Ringató*

20. Határozd meg József Attila korát, amikor a *Születésnapomra* című verse íródik!

A. 34

B. 33

C. 32

D. 31

21. Döntsd el, kit nem nevezhetünk „töltőtoll koptatónak”!

A. hivatalnok

B. poéta

C. költő

D. lírikus

22. József Attila *Curriculum vitae*-jéből pontosan ismerjük ifjú korának állomásait. Válaszolj a kérdésekre!

a) Hogy hívták József Attilát nevelőszülei Öcsödön? .....

b) Milyen munkát végzett József Attila édesanyja? .....

c) Mely városban látta meg József Attila a napvilágot? .....

23. Válaszd ki azt a költői eszközt, amelyet alkalmazva a mondat vége nem esik egybe a verssor végével!

A. sormetszet

B. sorköz

C. soráthajlás

D. sorrend

24. A 2. szövegben szereplő négy József Attila-versszak páros rímei egy kivétellel csupa tiszta rímek. Határozd meg, melyik nem az!

- |                       |                    |
|-----------------------|--------------------|
| A. hevét – s nevét    | C. a hont – kivont |
| B. Szegeden – egyetem | D. fura - ura      |

25. Jelöld meg, kit nem tartunk számon József Attila műzsájaként!

- |                   |                 |                   |               |
|-------------------|-----------------|-------------------|---------------|
| A. Kozmutza Flóra | B. Gyömrői Edit | C. Vajda Julianna | D. Vágó Márta |
|-------------------|-----------------|-------------------|---------------|

26.\* Írd le az „egyetem fura urának“ teljes nevét, aki miatt nem lett József Attilából tanár!

.....

27. Írd le annak a fogalomnak a nevét, melyet minden évben József Attila születésnapján, azaz április 11-én ünneplünk!

.....

### 3. szöveg                      **Mikszáth Kálmán: A néhai bárány (részlet)**

*Nem volt abban a ládában egy veszett garas sem, hanem (ma már tudjuk) benne volt a szép majornoki Baló Ágnes kelengyéje: három perkálszoknya, négy szélből az egyik, hat olajos kendő, nyakbavaló kettő, ezüst-csatos mellény, tíz patyolat ingváll s azonfelül a mente, meg egy rámás csizma, újdonság, még a patkó se volt ráverve. Szegény Baló Ágnes, benne volt abban a ládában mindene!*

*Hogy az ár elmosta a csőszházat, elmosta a házasságot is. Gúnya nélkül nem léphet az oltárhoz szégyenszemre. Már mindene megvolt, pedig beh keservesen, mint cseléd, szerezte, minden ruhadarabot egyenkint. Szüretre lett volna meg a dolog, legalább úgy mondta az utolsó szombaton maga a vőlegény, – de most már vagy lesz valamikor, vagy sem.*

*Bezzeg a búbánat venné fel a Baló Mihály házát, ha a ház megvolna, s ha nem éppen amiatt venné fel, mert a víz felvette. Ágnes majd kisírja két ragyogó szemét, pedig legalább ő vigasztalna azt a szegény Borcsa gyereket, kinek a báránya veszett el gonoszul, a tarka Cukri báránka, akivel együtt játszott, együtt hált... Jó, hogy a cudar Bágy elöntötte a rétet is... Úgy sincs már, aki selyem fűvét megegye, mert a kedves, édes Cukri bárány oda lett...*

28. Válaszd ki, hogy mit tartalmazott a láda!

- |                               |                                              |
|-------------------------------|----------------------------------------------|
| A. egy lány ruhatárát         | C. egy lány esküvői ruháját a cipővel együtt |
| B. egy lány esküvői öltözetét | D. egy lány pénzét                           |

29. Döntsd el, hogy mit nem mosott el a víz!

- |                |            |            |               |
|----------------|------------|------------|---------------|
| A. a kelengyét | B. a pénzt | C. a házat | D. az esküvőt |
|----------------|------------|------------|---------------|

30. Jelöld meg, hol tartózkodott Cukri az árvíz idején!

- A. a ládában                      B. a lánán                      C. a ház tetején                      D. a vízben

31. Határozd meg Baló Ágnes esküvőjének tervezett idejét!

- A. ősszel                      B. télen                      C. tavasszal                      D. nyáron

32. Jelöld meg, hogy mi következik a szövegrészlet alapján!

- A. Baló Borcsa eladó sorban van.  
B. Egy bárány volt Baló Ágnes mindene.  
C. Baló Ágnes gazdag lány volt.  
D. Cukri bárány gazdájának testvére férjhez készült menni.

33. Határozd meg a Baló lányok apjának foglalkozását!

- A. pásztor                      B. csász                      C. cseléd                      D. gabonatermesztő

34. Válaszd ki, hogy miért volt bánatos Baló Ágnes!

- A. elveszett a báránya                      C. eltűnt a kelengyész ládája  
B. elhagyta a férje                      D. elveszett a pénze

35. Döntsd el, melyik tulajdonnév mellett helytelen a magyarázó jellegű köznév!

- A. Baló – vezetéknev                      C. Cukri – állatnev  
B. Majornok – településnev                      D. Bágy – műcím

36. Jelöld meg azt a kifejezést, amelyik nem a bárány pusztulására vonatkozik a szövegben!

- A. elmosta                      B. oda lett                      C. néhai                      D. elveszett

37. Jelöld meg, mit jelent a szövegben szereplő nyakbavaló szó!

- A. sálát                      B. kendőt                      C. nyakláncot                      D. szalagot

**VÉGE a tesztnek! Sok sikert a felvételi további részeihez!**

## **Kulcs – Felvételi MJL 2022 - A verzió**

Szövegértésre – 20 pont

Irodalomra – 13 pont

Nyelvtanra – 7 pont

1. C
2. B
3. D
4. B
5. D
6. C
7. A
8. D
9. Hollandia
10. magas kalóriatartalma
11. B
12. B
13. A
14. B
15. eldöntendő
16. Sloane-nal
17. névmás
18. D
19. C
20. C
21. A
22. A) Pista, B) mosónő, C) Budapest (3 pont)
23. C
24. C
25. C
26. Horger Antal (2 pont)
27. költészet napja
28. C
29. B
30. B
31. A
32. D
33. B
34. C
35. D
36. A
37. C